

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Japonski ultimat

Po nekaterih vesteh iz Moskve se zdi, da je točna vest, da je Japonska poslala Rusiji ultimat. Litvinov je bil uradno obveščen, da bo Japonska prisiljena rabiti silo, če Rusija ne bo spoštovala nedotakljivosti mandžurske meje ter takoj umaknila svojih čet z mandžurskega ozemlja okrog Čangkuifenga.

Rusko-japonski spor se je resno poostiril. Japonski poslanik Sigemicu je snoči sporočil sovjetski vladi, da japonska vlada odklanja odgovor Litvinova na njen protest zaradi obmejnega incidenta ob mandžurski meji. Japonska vlada izjavlja, da mora sovjetska vlada odrediti umik svojih čet z zasedenega obmejnega ozemlja, ker bo drugače prisiljena proučiti, ali bi ne bila umestna uporaba sile.

Dne 12. julija je 40 ruskih vojakov zasedlo nedaleč od mandžurskega obmejnega mesta Hunčuna v neposredni bližini tromeje, kjer se stikajo Mandžukuo, Koreja in ozemlje Sovjetske unije, goro Čangkuifeng, ki obvladuje daleč na okrog mandžursko in korejsko ozemlje ter dolino in ustje obmejne reke Tomen do korejskega pristanišča Rašina. Sovjetski vojak so se na višini utrdili. Za njihovo zaščito so se zbrali v pristani Posjeta močni ruski oddelki, obenem pa nadzirajo ob mejno področje ruski letalci. Hunčun je pomembno trgovinsko mesto za tranzitni promet, ker je le 45 km oddaljeno od Posjetskega zaliva, ki sega globoko v deželo in je izborna pristanišče za velike ladje, ki pa je prav tako kakor luka Vladivostok po 3 do 4 mesece na leto zamrznjen. Po zasedbi obalnega ozemlja je bila meja potegnjena vzdolž Usurija naravnost proti jugu, zahodno od Nikolska in Vladivostoka, ter dalje v loku k morju, ki obkroža na kakih 20 km daljave Posjetski pristan. V splošnem poteka tukaj meja na nizkem gorskem hrbtu brez gozdov, napol med Posjetskim zalivom in Hunčunom ter dalje proti Tumenu. Posjetski zaliv je zaradi svojega položaja v tesni zvezi z Vladivostokom, glavnim oporiščem ruske vojne mornarice na Tihem oceanu ter ima zaradi tega poseben pomen za obrambo južnosurskega obalnega ozemlja. Ko so l. 1889 zgradili v Vladivostoku utrdbe in vojno pristanišče, so utrdili tudi vhod v Posjetski zaliv. Sprito tedanje majhne dalekosežnosti topov je smatrala Rusija, da je meja proti zapadu dovolj daleč potisnjena zaradi varnosti Posjetskega zaliva s kopnega. Z napredkom vojne tehnike se je položaj bistveno spremenil in bo pač v tem vzrok za sovjetski ukrep.

Uradno poročilo zunanjega ministrstva ugotavlja, da je na sestanku s komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim predložil japonski poslanik Sigemicu v Moskvi kompromisno rešitev spora na mandžursko-ruski meji. Poslanik je zahteval, naj se najprej vzpostavi status quo, nakar se bo Japonska pričela pogajati o razmejitvi spornega ozemlja. Istočasno je protestiral proti umoru nekoga japonskega orožnika na istem ozemlju. Litvinov je tako japonski predlog kakor tudi japonski protest odločno odklonil.

Na vprašanje novinarjev, ali so resnične vesti tujega tiska, da je poslanik Sigemicu pri tej priliki omenil, da je Japonska pripravljena s silo uveljaviti svoje zahteve, je zastopnik japonskega zunanjega ministrstva odgovoril, da ni Sigemicu nikdar kaj takega dejal. Na drugo vprašanje kakšne ukrepe bo sklenila sedaj Japonska je zastopnik zunanjega ministrstva odgovoril, da vsa diplomatska sredstva še niso izčrpana. V pogajanjih z Moskvo je potrebna potrpežljivost, toda Japonska je v vsakem primeru pri-

Slovesna otvoritev mednarodnega tekmovanja letelih modelov v Ljubljani

LJUBLJANA, 23. julija. Na ljubljanskem letališču je bila danes otvoritev mednarodne tekme letelih modelov. Kot zastopnik Nj. Vel. kralja, ki je daroval za zmagovalca lep pokal, je prisostvoval slovesnostim, topniški brigadni general Živojin Pavlovič. Vojnega ministra je zastopal poveljnik 16. topniškega polka polkovnik Mihael Lukanc. Navzoč je bil tudi poveljnik jugoslovenskega letalstva general Dušan Simonović, nadalje poslevoedeči preds. jugoslovenskih »Naših kril« polkovnik Tadej Sondermayer, ki je pozdravil za-

stopnika Nj. Vel. kralja ter druge odličnike. Naglašal je, da se udeležuje starta 10 udeležencev z 12 modeli, kar je zelo razveseljivo, saj sodelujejo topot v tako močnem zastopstvu samo Anglija, Češkoslovaška in Nemčija. Zatem je še spregovoril general Dušan Simonović, ki je želel mednarodni tekmi letelih modelov čim lepši uspeh in sporočil pozdrave Nj. Vel. kralja. Po končanih pozdravnih govorih so sledili starti, ki se nadaljujejo danes ves dan in jutri dopoldne. Rezultati tekem bodo znani v ponedeljek.

Strahovita katastrofa poljskega letala: 14 mrtvih

BUKAREŠTA, 23. julija. Pri Campolungu na romunskih tleh se je pripetila strahovita letalska nesreča. Veliko letalo poljske zrakoplovne družbe, ki oskrbuje letalski promet med Varšavo in Bukare-

što, je iz še nepojasnjenih vrvokov treščilo na tla. 10 potnikov s 4 člani posadke je bilo pri priči mrtvih. Katastrofa je zbudila obilo sočustvovanja z žrtvami letalske katastrofe.

Vrnitev angleške kraljevske dvojice v London

PARIZ, 23. julija. Po snočni večerji v Quai d'Orsay je bil velik koncert, ki so mu poleg angleškega kraljevskega para prisostvovali tudi mnoge druge ugledne osebnosti. Umetniški program so izvajali najodličnejši člani pariške opere in baleta. Po zaključitvi umetniškega programa ob 23.15 sta se kralj in kraljica ter predsed. Lebrun s svojo gospo pokazali na balkonu. Nepregledne množice ljudi, ki so se zbrale okrog palače, so jih sprejele z burnim vzklikanjem in silno navdušenimi manifestacijami. Reka Seine in mesto sta se bleščala v morju luči. Ob pol 22. sta se kralj in kraljica umaknila v svoje prostore, predsednik Lebrun in gospa pa sta se vrnila v Elizejsko palačo. Ker so množice okrog Quai d'Orsaya še nadalje navdušeno vzklikale kralju in kraljici, sta se morala ponovno pokazati na balkonu. Po ulicah Pariza so se še dolgo potem razlegali vzkliki v čast angleškega kralja in kraljice.

Danes je bil zadnji dan bivanja angleške kraljevske dvojice v Franciji. Kralj in kraljica sta ob 10.30 s posebnim vlakom odpovala v Villers-Bretonneux, kjer je kralj odkril spomenik med svetovno vojno padlim avstralskim vojakom. Visoki gostje so obedovali v vlakcu, ob 13.20 pa so izstopili v Villersu, kjer jih je pričakovala ogromna množica ljudi, ki jim je priredila burne ovacije. Častni pozdrav so izvršili avstralski oddelki v svetlorjavih uniformah.

Kmalu za kraljem in kraljico je prispel v Villers s posebnim vlakom tudi preds. republike Lebrun v spremstvu več članov vlade. Predsednika Lebruna je ob prihodu na pokopališču, ki je last angleške države, sprejel kralj Jurij. Spomenik je visok štirivogelni stolp, zgrajen na holmcu, ki so ga v svetovni vojni z velikimi žrtvami osvojile avstralske čete. Pred vhomom je tvorilo špalir 4000 mož pehote.

Kralj je imel pred odkritjem spomenika kratek govor, v katerem je omenil, da je spomenik posvečen hrabrosti 11.000 padlih avstralskih vojakov. Smo na mestu, je poudaril, kjer so se bili krvavi boji. Spomenik, ki krasi ta grič, naj bo za vse čase spomin na junaške borbe avstralskih vojakov. Za kraljem sta govorila predsednik republike Lebrun in avstralski namestnik ministrskega predsednika. Ob 15. se je

pravljeno, da izvrši položaju primerne ukrepe.

kraljevski par poslovil od predsednika Lebruna in njegovega spremstva ter se s posebnim vlakom odpeljal v Boulogne, kjer se je vkrcal na lahto in vrnil v Anglijo. Do Boulognea ju je spremljal zunanji min. Bonnet. Pred Boulognem je bila zbrana francoska mornarica, ki je spremljala kraljevsko lahto 8 milj daleč na morje, kjer so jo pričakovale angleške vojne ladje.

PARIZ, 23. julija. AA. V svojem govoru se je predsednik republike Lebrun poklonil padlim vojakom, nato pa se je obrnil do angleškega kraljevskega para in dejal:

»Poglavarju francoske države je drago, ker stoji pri tej ganljivi slovesnosti poleg Vaših Veličanstev, posebno nas je pa vse ganila želja Vašega Veličanstva, da naj bo vaš prvi obisk na Francoskem ob času, ko odkrivamo spomenik. Pred kratkim ste izjavili, Veličanstvo, da sta prijateljstvo med našima dvema narodoma in njun ideal pravice najboljši poroštvo za mir na svetu. To trditev so včerajšnje svečanosti še ponovile in njen odmev ne bo tako hitro izginil; ta trditev ima v neprimernih urah sedanjosti velik pomen. Naj bo našim narodom kažipot pri delu in apel na vse.«

Nazadnje se je Lebrun zahvalil v imenu Francije avstralski vladi in njenim prisotnim ministrom ter vsem ostalim Avstralcem, ki so prepotovali oceane, da so mogli prisostvovati tej slovesnosti in se pobožno približati kraju, kjer so se sami nekoč borili.

PARIZ, 23. julija. Angleški vojni minister Hore Belisha je prispel danes z letalom v Amiens, kjer je prisostvoval odkritju spomenika padlim avstralskim vojakom v Villersu. Pred svečanostjo odkritja je imel vojni minister daljšo konferenco s šefom francoskega generalnega štaba in vrhovnim poveljnikom generalom Gamelinom, pri kateri je bil navzoč tudi šef angleškega velikega generalnega štaba lord Gort. Jutri bo vojnega ministra sprejel Daladier.

Kakor zatrjujejo v pariških političnih krogih, se gibljejo razgovori, angleškega vojnega ministra v okviru splošnih političnih razgovorov, ki so se spričeli med obiskom angleškega kraljevskega para v Franciji.

Danes je prispel v Pariz z angleškim letalom šef generalnega štaba angleških letalskih sil, sir Cyrill Nevill.

Rdeči orel

Rdeči orel

»Del. pol.« poroča v št. 69: »Zunanji minister v Schuschniggovi vladi dr. Guido Schmidt je bil imenovan za ravnatelja največje avstrijske tovarne municije v Hirtenbergu. To je eno najbolj plačanih mest v Avstriji. Schmidt je bil tisti Schuschniggov minister, ki je dne 12. marca najbolj pritiskal na predsednika Miklasa, naj odstavi Schuschnigga in imenuje Seyss-Inquarta za kanclerja. — Na spopadu med oddelkom avstr. SA in oddelkom SS je bil prejšnjo sredo ubit SS obersturmführer Maks Peschke. To se tudi uradno potrjuje. SA oddelk je bil razpuščen, štirje SA možje, med katerimi se nahaja domnevni morilec, pa so aretirani. — Rdeči orel je grb in znak Tirolcev. Pod znakom rdečega orla so vodili Tirolci vse osvobodilne boje, tudi za časa Andreja Hoferja proti Bavarcem in Napoleonu. Zaradi tega je rdeči orel pri Tirolcih zelo v časteh. Sedaj je rdeči orel na Tirolskem prepovedan, ker da je postal poleg kljukastega križa nepotreben. — Zatočišče bo našel samo še v južno-tirolskih planinah.«

Verjamete ali ne?

Pod tem naslovom poroča »Nova pravda« v zadnji številki: »da so se v Arhivu v Maroku uprle marokanske žene in osvobodile mnogo marokanskih mladeničev, ki so jih pobrali za Francovo vojsko; da so se na japonskem otoku Formozi japonski vojaki uprli proti vojni in da so zato odpisani na Japonsko k sodbi; da so ognjeniki zadnja leta zelo miroljubni ob dejstvu, ker ljudje izmečejo iz sebe še itak dovolj žvepla in ognja; da je ljubljanski Marijin trg podoben cirkusu »Renlow«; da je interesantno to, da se nahaja stadion slovenskih fantov na Tyrševi cesti, t. j. na cesti ustanovitelja vsega sokolstva; da se je tedaj iz raznih ustnih in pisanih poročil dognalo, da se je za dni »zlata slovenskih fantov«...; da je slišati v Ljubljani govorce, da je neobhodno potrebno, da bi se ustanovilo društvo za resnično objavljanje številk; da bodo tisti, ki vedno vidijo manj ljudi kot jih je, v resnici nasledili enkrat sami svoji gorečnosti, in sicer, da bodo enkrat svoje vrste šteli, misleč, da štejejo nasprotno, pa bodo videli, da se to pomanjšano število približuje celo številu, ki ga je z besedo označil z: »zelo malo.«

Obmejni utrinki

»Del. pol.« poroča v št. 69: »Kako je na meji? V nedeljo je bilo v obmejnem Pančrčju na Kozjaku cerkveno prošenje, katerega se je udeležilo, kakor običajno, mnogo domačinov, pa tudi sosedov iz bližnjih obmejnih krajev Nemčije. Mariborski izletnik, ki je bil tudi ta dan na meji, je mogel opaziti prav zanimive stvari iz življenja tu ob meji. Sosednji Nemci so prišli vse od Lučan in od Arveža in celo še iz bolj oddaljenih krajev.

EDINA TOLAZBA

Kc-Kc BONBONI

Iz življenja in sveta

Tudi živali imajo padalo

Kako frčijo »leteče ribe« — »leteča žaba«, krilati zmaj, leteča veverica, opica s padalom, leteča kača

Krasen je pogled, posebno še privlačen za otroke, kadar zleti iz morja kaka riba ali celo majhna jata, da se potem spet spusti v morje. Takrat radi govorimo o letečih ribah, a neka ribja vrsta v našem Jadranu je celo dobila ime morske lastavice. So celo ribe, ki gredo na kopno; tudi na našem Jadranu so. Eno izmed njih, imenovano babica, je proučeval dr. Tonko Šoljan v Splitu. Vendar ta amfibij-ska riba ne leti. Ona se, ko jo zanese val, oprime grebenov in tam polovi rake, ki so se naselili na grebenih v času plime.

O letečih ribah pripovedujejo posebno potniki, ki so potovali po tropičnih morjih. Pravijo, da je to nepozaben pogled. Iz morske globine švigne naenkrat sredi dežja kapljice jata rib, leti nad površino vode, pri čemer sledi gibanju valov, in nato zopet izgine v morju. Ako je noč, se zgodi, da udari, bodisi da ne vidi ladje, bodisi da se ne more umakniti, v bok ladje, ali pade skozi okenca kabin v notranjost ali pa obleži celo na polubi. Za

skoro v večjem številu, kot slovenski domačini. Če se človek spomni na novo kulturo, kot jo vidi morda od marca naprej v Gradcu in njene odmeve in odseve tudi v Mariboru, se mu kar čudno zdi, kako da so vsi ti ljudje oblečeni ravnotako, kot naši slovenski domačini, ki so prišli iz Remšnika, iz Brezna in od drugod in da do njih, štajerskih alpskih Nemcev es nič ni prodrla »alpska« noša belih dokolenk, dirndlov in podobnih stvari. Ker so na vrhu poleg cerkve le še tri druga poslopja, v katerih je v vsakem gostilna, se je očitno že zato moralo žeganje vršiti bolj tu, kot v cerkvi. — V gostilni na nemški strani — meja gre tik čez vrh — ni bilo nikogar, tudi nemških sosedov ne, ki so se pa zato tembolj pridno zalagali v obeh slovenskih gostilnah. Plačevali pa so našim natakarcim, ki vršijo ta svoj poklic menda samo, kadar je na vrhu »maša«, že pridno v novi valuti — v markah, pri tem pa so se še vedno poprej vsako vsoto preračunali v šilinge, saj dobre stare Avstrije menda ni mogoče tako hitro pozabiti. To preračunavanje je očitno tem lažje, ker je tudi nova vlada obdržala še stari avstrijski drobiž, le da se prejšnjim kovancem po 2 in 10 grošev in menda tudi drugim pravi sedaj pfenig in se jih zaračuna po 2 in 10 pfenigov, čeravno je na njih še vedno napisano, da so to groši in vključ zamenjavi poldruga šilinga z 1 marko. Naši gostilničarji jim sicer priznajo za vsako marko komaj po din 10, zamenjajo pa jo menda potem po 11 ali 12, čeravno da znaša oficijelni tečaj znatno več. Vendar se nemški gostje nad tem prav nič ne razburjajo, saj sta kljub temu pečenka in vino še vedno »wunderbar billig«. — Malo težki in dobre volje odhajajo v popoldanskih urah domov. Pri razpravljanju o razmerah tam preko so precej previdni, le tisti, ki so bili poprej pod Sušnikovo patriotsko fronto »ilegalni« in so sedaj postali »legalni« s privilegiranim znakom stranke, ki ga smejo nositi samo prejšnji ilegalni člani, upajo, da se bo izboljšanje pokazalo v jeseni, če bodo svoje kmečke pridelke prodali kaj dražje, kot so jih prodali lani in prejšnja leta.

Zakaj

»Del. pol.« poroča v št. 68: »V koncentracijskem taborišču Dachau sta tudi kne za Maks in Ernst Hohenberg, sinova bivšega avstrijskega prestolonaslednika Fr. Ferdinanda in Zofije Hohenberg. Ernst je bil poslan v taborišče, ker je nekaj dni pred »anšlusom« razbil šipo na izlozbi, v kateri je bila postavljena Hitlerjeva slika. Kaj naj bi bil zagrešil Maks, ni znano. Domnevajo, da je zaprt zaradi tega, ker je bil kot mlad deček priča sestanku na gradu Konopišt dne 12. junija 1914 med nemškim cesarjem Wilhelmom II., Francem Ferdinandom in še nekim tretjim gospodom z belo špičasto brado. Na tem sestanku, ki se je vršil šest tednov pred sarajevskim dogodkom, so pretresali vojni načrt proti Srbiji. O tem poroča te dni beograjska »Politika« v obširnih člankih.

mornarje končuje ta igra narave v loncu v kuhinji. Potnike pa zanima vprašanje, kako in zakaj lete te ribe, čemu se izneverjajo svojim sovstrnicam.

Vse »leteče ribe« imajo izredno povečane prsne plavuti, ki jim služijo kakor krila. Temu pa ni tako, ker ribe ne morejo leteti z lastno močjo kakor ptice in hrošči, temveč zato, ker so te plavuti, čeprav povečane, vendarle premajhne za frčanje. Razen tega manjka ribam mišičje za pokrete pri letanju. Riba se vzdignejo nad površino vode navadno, kadar jih goní sovražnik. Vzamejo zalet in se vzdignejo nad površino. Pri tem so plavuti povsem ukočene. Ko dosežejo najvišjo višino, prične jadрати. Tudi zračne včasih vzdignejo do palube, ker jih je zanesla topla struja iz kabin. Ko pridejo na palubo, zmanjka zračnega toka in ribe popadajo na deske.

Ako strogo gledamo, niso to prav za prav leteče ribe, ampak ribe s padalom, ribe, ki jim telesni ustroj dopušča, da se vzdignejo in potem spuščajo.

So pa tudi druge živali s padalom. Da ostanemo v tropskih krajih. Na otoku Javi in Sumatri je velika žaba, ki jo imenujejo **leteča žaba**. Domačini Malajci jo imenujejo po njenem zvočnem glasu, ding dong. Tudi ona se hrani s kukci. Zelene barve je, na trebuhu živorumen. Živi v krošnjah javanskih pragozdov. Ako na lovu skoči predaleč, se ne ubije. Priroda ji je namreč dala posebno velike noge z ne navadno velikimi prsti, med katerimi je plavalna mrenica. Kadar razširi noge in prste, nastane velika ploskev, ki ji služi

Čez tri leta zopet nevarnost za zemljo

Šele zdaj so zvezdoslovci objavili poročila o veliki nevarnosti, ki je grozila lani naši zemlji. Pravijo, da je 30. oktobra l. 1937, manjkalo samo pet in pol ure, pa bi bila udarila v zemljo majhna zvezda, ki se ji je vedno bolj bližala. Zvezdo so odkrili 24. oktobra. S silno hitrostjo se je bližala zemlji. Med zvezdoslovci je zavladala velika napetost, pa tudi strah. Niso pa hoteli o nevarnosti obvestiti ljudi, ker bi bil nastal po svetu strašen poplah. Ko se je že zdelo, da je nesreča neogibna, je naenkrat izpremenila svojo smer in zdrvela naprej v vesolje. Od zemlje je bila oddaljena samo okrog 560.000 km. V vesolju taka razdalja ne pomeni nič.

To nebesno telo, ki je pomenilo veliko nevarnost za zemljo, je odkril dr. Reinmuth iz Heidelberga, zato je po njem dobilo ime »Reinmuthovo telo 1937«.

Kaj bi se bilo zgodilo, če bi bila trčila skupaj ta planet in naša zemlja? Na to

kakor padalo in žival kroži v zraku in se počasi spušča na tla.

V bližnji okolici te žabe je tudi nek kuškar, ki je prešel k akrobatom s padali. Nevarno je njegovo ime »leteči zmaj« ali »krilati zmaj«. To je sicer popolnoma ne navarna živalica, vprav fantastično pisana. Njen aparat za letenje sestoji iz pet ali šest takojmenovanih nepravih reber, med katerimi je razpeta polkrožna kožica. Sama žival je dolga z repom okoli 10 cm, vendar se pa lahko s pomočjo svojega padala spusti z drevesa 6—10 m daleč. Kadar pa miruje, lahko svoje padalo zloži ob telesu.

So pa tudi sesalci s padali. Zanimiv je tak predstavnik, sorodnik naše veverice. Med prednjimi in zadnjimi nogami ima na vsaki strani svilasto kožico in kadar razkrči noge, napravi s to kožico padalo, s katerim se lahko spušča v daljino do 20 metrov. Toda ne samo padalo, tudi košat, širok rep dopušča živalci jadranje v zraku, s katerim lahko prav dobro kmari.

V tropskih krajih je več sorodnikov jadrajoče veverice s padali. V Avstraliji je vse polno najrazličnejših takih živalic.

Že v pregovor je prišlo, kako rade opice vse posnemajo. In glej, tudi v opicjem rodu imajo padalarja. Prste na zadnjih nogah, razen palca, ima povezano s kožico, kar mu, kakor drugim padalskim živalim omogoča zračno jadranje, ako pade z veje.

Na koncu naj še omenimo »letečo kačo«. V Indiji je doma. Živi na drevju in se s silno brzino plazi po vejah, najraje skozi krošnje, kjer lovi svojo hrano. Kadar pride na konec krošnje ali veje, sproži svoje telo kakor palico ter potegne trebuh med dve vrsti določenih lusk. Tako nastane plosnata udarina in — kača je pripravljena za jadranje.

Kakor vidimo, je priroda obdarila mnoge živali s padali, v svrhu napada ali obrambe ali najenostavnejše: za ohranitev vrste.

vprašanje je odgovoril predsednik Angleškega zvezdoslovnega društva dr. M. Davison takole: Reinmuthovo telo meri v premeru samo okrog 3 km, vendar bi bilo pa napravilo na zemlji več sto kvadratnih kilometrov obsegajočo jamo. To bi se bilo zgodilo tam, kjer bi bil planet padel na zemljo. To pa še daleč ni vse. Ob trčenju bi bila nastala strašna vročina, da bi bilo sežgano na več sto kilometrov daleč naokrog vse, kar je na zemlji. Poleg tega bi se bilo streslo vse ozračje okrog zemlje in posledica bi bila smrt stotisočev bitij, živečih v onem delu zemlje, kjer bi bila nastala nesreča.

Človeštvo si torej lahko čestita, da je šla ta nevarnost mimo zemlje. Pravijo, da bomo ta planet spet videli približno čez tri leta, ker bo spet drvel mimo naše zemlje. Upajmo pa, da nam bo tudi čez tri leta prizaneseno, kakor nam je bilo lani.

Dohodki filmskih zvezdnikov

Iz Amerike je prišla zanimiva statistika o številu in posetu kinematografov na svetu. Ob koncu l. 1936 je bilo na vsem svetu 97.000 kinematografov, ob koncu lanskega leta pa samo 89.097. V Ameriki imajo 16 tisoč 98 kinematografov, v katerih je prostora za 10.720.420 gledalcev istočasno. To pomeni, da pride na eno predstavo povprečno 640 gledalcev. Po neki ameriški statistiki je bilo lani v kinematografih vsak teden povprečno 84 milijonov ljudi. Tudi angleški podatki kažejo, da poset kinematografov stalno narašča. Od leta 1920 do 1933 je naraštel za 30%, če vzamemo tedensko povprečnost. V Angliji je dalo lani 1.120.000 obiskovalcev za vstopnice 45.000.000 funtov.

Oglejmo si še dohodke ameriških filmskih igralcev, režiserjev itd. V oklepaju je znesek, ki ostane poedincem po odračunanju raznih javnih dajatev, zavarovalnih premij itd. V tem seznamu so tudi nekateri znani filmski producenti, ki pa stoje za znanimi filmskimi igralci. Zanimivo je, da je znani producent Schenck na predzadnjem mestu. Dohodkov imajo:

Gary Cooper 370.214 (127.753 dolar),
Ronald Colman 362.500 (126.056)
Claudette Colbert 350.833 (123.489)

Mae Westova 323.333 (117.439)
Madeline Carroll 287.913 (109.405)
Warner Baxter 284.384 (108.558)
Marlene Dietrich 269.333 (104.945)
Darryl Zanuck 260.000 (102.706)
Ruth Chatterton 249.500 (100.176)
Charles Boyer 249.145 (100.083)
Rudy Vallee 238.744 (97.379)
Joseph Schenck 130.000 (67.303)
S. R. Kent 122.464 (65.045) dolarjev.

Kanal med Češkoslovaško in Rumunijo

Rumunsko časopisje se bavi zadnje čase z načrtom velikega vodnega kanala, ki bi vezal Prago s Črnim morjem. Za Češkoslovaško bi bil ta kanal življenskega pomena, ker bi ji omogočil izhod na morje skozi prijateljsko državo Rumunijo. Po tem kanalu naj bi se neovirano vršil ves izvoz iz Češkoslovaške v prekomorske države. Znane so namreč težnje Nemčije, ki skuša izvajati pritisk na Češkoslovaško baš z železniško tarifno politiko in na ta način nadzorovati celotno češkoslovaško gospodarstvo. Nemčija obkoljuje Češkoslovaško v tri četrti dolžine njene državne meje. Češkoslovaška nima nobenega izhoda na morje, kar jo spravlja v resnično težak gospodarski položaj.

Ob udarcu na gong se mu je vrnil spomin

Že več mesecev je hodil po angleških primorskih mestih starejši mož in v prenočiščih zbujal pozornost zaradi svojega čudaškega in boleznega vedenja. Ure in ure je presedel ob ladjah, ki so jih razkladali, ali pa brezčutno gledal v vodo. Tudi v prenočiščih je molčal in ni hotel imeti z nikomer opravka. Če so ga vprašali, kako se piše, je skomignil z ramami in ni odgovoril.

Samo enkrat je nekemu možu, ki ga radovedno spraševal po tem in onem šepetaje dejal: »Ali mi moreš povedati ime moje žene in mojih otrok? Ničesar več ne vem. Vse sem pozabil, kar je bilo prej. Neprestano iščem svoje stanovanje.«

V takem stanju je tega moža, ki je čedalje bolj hiral, nekega dne prišla policija. Tudi stražnikom ni dal pametnega odgovora. Videti je bilo, da je hudo bolan, in zato so ga oddali v bolnišnico. Zdravniki so nato ugotovili, da imajo opraviti s človekom, ki je čisto izgnubil spomin. S seboj tudi ni imel nobenih listin in je bilo zato izredno težavno dognati njegovo preteklost. Naposled je policija objavila v velikih angleških dnevnikih oglase, pozivajoče javnost, naj ji pomaga odkriti, kdo bi bil ta neznanec. Časopisi so prinesli tudi njegove slike, da bi vsaj na ta način mogli dognati njegovo ime. Toda sorodniki se niso oglašili.

Bolnik pa je ležal v bolnišnici ves brezčuten. Pretežno je bil v postelji. Šele po dolgem času so ga pripravili do tega, da je poslušal vsaj radijsko godbo. Pri tem pa se je nekega dne zgodilo nekaj čudnega. Bolnik je poslušal radio, zdajci pa je zavpil in skočil s postelje. Tekel je ko besen k sestram in vso pot vpil: Vem svoje ime, vem svoje ime! Zdravniki mu spočetka niso prav zaupali, toda kmalu se je izkazalo, da je bolnik govoril resnico. Že po nekaj urah je prišla v bolnišnico njegova žena, ki so jo bili telefonično obvestili o možu. Tudi ona je z razglasila iskala moža. Ker je bila možu med tem zrasla brada, niso prišla oblastva na pravo sled.

Zdravniki se za ta primer zelo zanimajo. Bolnik, je bil trgovec, po imenu Bennet, pripoveduje, da je dobil spomin nazaj prav za prav samo po radijskem prenosu nekega koncerta iz Londona. Ob koncu večernega prenosa je zadonel v londonskem radiu udarec na gong kot znamenje, da so oddaje končane. Ta udarec na gong je bolnik poznal. Ko ga je zaslišal, mu je hkratu s tem udarcem vstala v spominu vsa preteklost.

Ameriški milijonarji kopnijo

Po najnovejšem davčnem popisu je v Združenih državah 41 bogatašev, ki so v minulem letu prejeli nad en milijon dohodkov. Pred krizo leta 1929 jih je bilo 514. Število se je zmanjšalo zaradi Rooseveltove gospodarske politike, po kateri je milijonski dohodek obdavčen s 75% pridobnine, vrhutega pridejo še drugi državni in občinski davki. Najbogatejši Američan je danes Ford, ki zaposluje nad stotisoč delavcev in izdela dnevno do 5000 avtomobilov. Njemu sledi lastnik železnice in parobrodov Vanderbilt, nato pa Morgan, bankir svetovne vojne. Nato pridejo Gould, lastnik bogatih rudnikov, kralj orožja Dupont, kralj časopisov Hearst — ostali pa so v primeri z navedenimi pravcati reveži.

Peščeni vihar

kje v puščavi in tudi na zelenem je nekaj strahovitega. V Indiji je nedavno razsajal, kakršnega ne pojmi. Na letališču Delhi je premetaval dvojce letal kakor mali škatljici, zasul železniške proge, da so vlaki obtičali v pesku, posul cele vasi do tri metre visoko ter pod seboj pokopal vse, kar je bilo živega. Pesek je nosil do 2000 metrov visoko od tal in ko je kmalu nato vihar prenehal, se je iz oblakov vsul peščeni dež. Škoda po peščeni povodnji je bila neprecenljiva.

Učitelj: Torej, otroci, vi ste že v naprej vedeli, da se bo vaša učiteljica poročila. Kako to? — Otroci: »Kakopak da smo! Štirinajst dni pred poroko ni v nalogah opazila nobene napake več. Teden pred poroko je sama začela delati napake, a dan pred poroko je rekla žumrovemu Jakcu: Dragec moj!«

Malenšek Jože.

Minderwertige Nation (Manjvreden narod)

Joško R. je bil izredno duhovit tovariš, ki se je znašel v vsaki situaciji. Vsled svojega humora, pa tudi možatega nastopa je bil zelo iskan družabnik. Vse ga je ljubilo in v njegovi družbi je bilo vedno veselo. Posebno priljubljen pa je bil pri slovenskih oficirjih, ki so služili z njim pri istem polku med svetovno vojno. Potrjen je bil k vojakom kot črnovojnik in je postal po dokončani rezervni-oficirski šoli najprej kadet in naposled »lajtnant«. Takoj po šoli je bil odposlan na bojišče, kjer je vztrajal do konca vojne ne da bi bil kdajkoli ranjen ali bolan. Svojega humora ni izgubil niti v najtežjem bobnečem ognju. Kolikokrat je rekel: »Fantje le korajžno, saj mora biti v vojni malo kravala. Ali veste, kakšen mora biti krevale? Kraval mora biti nepreslišeno gor vzdignjen, takšen je ta pravi. Če ga bode tako vzdigovali, vam ne bode nihče nikoli zameril. Tukaj ga sicer prisiljeno vzdigujemo, zato pa ni ta pravi. Klavarno je začel in klavarno se bo končal.«

Ko je bil polk na dvomesečnem oddihu v Pante Povo na južnem Tirolskem, smo imeli oficirji prvega bataljona po večini Slovenci svojo posebno menzo. Govorili smo med seboj večinoma po svojem materinem jeziku in kakor je že pri Slovenčih navada, smo tudi prav ubrano zapeli kakšno slovensko narodno. To pa je posebnost jezika B. Ko mu je že bilo tega početja preveč, se zadere nekakega večera: »Meine Herrn! die Dienst-sprache ist deutsch und hier wird nur deutsch gesprochen und gesungen.« (Gospodje službeni jezik je nemški in tukaj se mora govoriti in peti samo v nemščini.) Vsi smo se razburili in prišlo bi do hudega prerekanja, le naš Joško je ohranil mirno kri in je sarkastično zavrnil: »Herr Hauptmann!, aber die Regiments-sprache ist slovenisch, die sie nicht kennen oder vielleicht nicht kennen wollen. Die Vorschriften müssen sie als aktiver Offizier kennen, sehr traurig wenn sie das nicht wissen. Wollen sie hier politisieren? (Gospod stotnik, jezik polka je slovenski, katerega vi ne znate ali pa nečete znati! Predpise pa morate kot aktivni oficir vedeti, prav žalostno je, če tega ne veste. Hočete li tu politizirati?) Ves rdeč od jeze je popadel stotnik svojo sabljo in je osramočen odšel. Joško R. pa reče nato: »Hotel je malo kravala, a ga ni znal neprisluseno gorvzdigniti. Pojmo dalje! Takšnega prenapeteža se tako le poplača.«

Ker je bil naš Joško že dolgo na fronti in je nemškim oficirjem že marsikako nakutnil, so ga odposlali naposled k diviziji kot materialnega oficirja. Le težko se je ločil od nas rekoč: »Veste fantje, menda bodem kmalu nazaj, med takšno gospodo ne grem rad, saj so tam sami naduteži.« odšel je, a se je že po štirinajstih dneh zopet ves vesel vrnil med nas. Ko smo ga oficirji izpraševali kako to, da je tako hitro nazaj, je rekel: »Jaz spadam k »Minderwertige Nation«, (Spadam k manjvrednemu narodu.) Tam pri diviziji so sami zagriženi Nemci, posebno pa ekscelencia in mislijo, da sem tudi jaz, ker imam nemško ime. Proslavljali smo namreč pred tremi dnevi god nekakega generalštabnega častnika. Šampanjec je kar tekkel po mizi. Pa tudi vseh drugih dobrot je bilo dovolj. Tam še je vsega v izobilju, zemelj in belega kruha in pretek. Pogledajte pa si naše vojaštvo, kako strada pri konjskem mesu in pomešanem sočivju. Prokletstvo mora priti nad to gospodo. Ko smo povečerjali in so stopili vinski duhovi že nekoliko v glavo, se oglasi častita ekscelencia: »Der Krieg dauert zwar etwas lange, aber alles wäre noch gut, wenn nur diese minderwertigen Nationen wie Čechen, Polen, Slovenen, Kroaten und Serben nicht wären.« (Vojna traja sicer dolgo, a vse bi bilo dobro, če bi teh manjvrednih narodov ne bilo, kakor so Čehi, Poljaki, Slovenci, Hrvati in Srbi.) V meni je zavrela kri in z vso vehemenco sem zavrnil: »Eksellenz, nachdem ich auch zur minderwertigen Nation gehöre, so werde ich das lokal verlassen und ich komme nicht wieder. Ich bitte mich beim Korpskommando vorzustellen.« »Eksellenz! ker spadam tudi jaz k manjvrednemu narodu, zapuščam lokal in ne pridem

več. Prosim vas da me predstavite pri zborovnem poveljstvu.) Nato sem vstal in sem se mislil odstraniti. V tem trenutku pa plane general pokonci, popade pištolo in zakriči: Sie Schweinhund elender, ich schief sie nieder.« (Vi predrzni svinski pes, jaz vas ustrelim.) Jaz se obrnem potegnem tudi pištolo in mu mirno rečem: »Eksellenz! daß kann ich auch.« (Eksellenz, tega sem tudi jaz zmožen.) Vse je ostrmel nad mojo drznostjo, naposled planejo pokonci navzoči oficirji in naju začnejo miriti. Mene prosijo naj se odstranim, ekscelencia pa so spravili spat. Mirno sem pričakoval drugega jutra. Že na vse zgodaj potrkala nekdo navrata. Ko odprem vstopita dva generalštabna oficirja in me prosila naj oprostim generalu in naj ne izvajam kakšnih morebitnih konsekvenc. Rekla sta mi tudi, da si lahko izberem kakršnokoli lahko službo in da mi ne bo treba več na fronto. Jaz sem vstrajal da me predstavijo pri zborovnem poveljstvu. Po dveurni mučni razpravi sem se naposled dal omehčati, a zahleval sem, da me takoj pošljejo k polku na fronto. Od takšnih ljudi nisem hotel nobene milosti. Tako sem prišel spet nazaj in bom pričakal tukaj konca vojne, ki mora kmalu priti.«

Konec je res kmalu prišel in naš Joško je bil ujet. V ujetništvu je bil skoraj eno leto. Po dolgem času se je spet vrnil k svojemu učiteljskemu poklicu. Danes, ko to pišem, pa ga že krije črna ruša.

Beg iz ruskega ujetništva

(Po svojih doživljajih napisal: J. Petré.)

Bilo mu je krog dvajset let. Ni znal ne slovenski, ne nemški, vendar je bil izobražen in bogat mladenič. Pri nas je prvič videl sneg. Mi smo se razveselili s smrekami obraslih gora, on pa je bil popolnoma obupan. Šele v Ljubljani se je nekoliko pomiril. Na Zidanem mostu se je zavzel zanj inženjer Lupša, ki ga je vzel na svoj dom toliko časa, da se je nekoliko privadil slovenskemu jeziku. Pravili so, da se je pozneje poročil z nekim siromašnim dekletom iz Savinjske doline ter odpotoval nazaj v Siam.

Vlak proti Zagrebu je že davno odpeljal, mi pa smo še vedno čakali. Na večer sem vprašal, kdaj bo privozil celjski vlak. Radi pomanjkanja premoga šele pri hodnjega dne krog polne. Pustil sem prtljago pri vratarju, da se ogledam malo po bregovju. Pred Mozerjevo gostilno je stala kočija. Vstopil sem in vprašal po vozniku. Ko ga najdem in izvem, da se pelje prazen proti Celju, sem ga brž naprosil, če smem prisesti. Kmalu sva se odpeljala.

V Celju sem prenočil. Drugi dan je bilo Silvestrovo. Najprej sem se podal v vojašnico, da se prijavim in dobim svoje stvari, ki sem jih bil pred petimi leti pustil tukaj. Prosil sem tudi za vojaško knjižico ali vsaj potrdilo, da sem se prijavil.

Odpotrovali so me z izgovorom, naj se zglašim jutri. Ker sem imel še daieč do doma in, da bi mi ne bilo treba hoditi še enkrat v Celje, sem sklenil počakati. Prihodnji dan je bilo novo leto in so me zopet odslovili.

Postal sem nejevoljen. Včeraj pa tega niso vedeli! Ne morem več čakati, mudi se mi domov, dolgih pet let sem se klatil po svetu. Prišel je nadporočnik in me napotil domov. Čez nekoliko dni naj se prijavim, da me vpišejo.

Popoldne sem se že vozil s poštnim vozom v trg Vitanje, kamor sem prispel ob šestih. Pri sorodnikih in znancih sem se toliko zamudil, da sem rajši prebil noč v trgu. Vse me je zanimalo, novic pa se je nabralo na koše. Doma tako ne bi spal, do jutra bi moral pripovedovati.

Zarano sem se zbudil, saj mi ni dalo spati, domov moram. Naredil sem zavitek, ki sem vanj vtaknil sto cigar iz Indije za očeta in nekaj malenkosti za mater. Preoblekel sem se v novo civilno obleko ter si nadel imeniten kožuh. Tak sem se napotil proti siromašnemu, a dragemu domu. Kmalu sem prispel na grič, od koder sem se pred leti poslavljaj od domačega kraja, v tujini pa čisto »bupaval«, da bi ga še kdaj videl.

Stopil sem na hišni prag in pogledal v vežo. Tam je stala moja ljuba mati, takoj sem jo spoznal.

— Dobro jutro!

Kot tujec sem pozdravil. Preplašila se je. Nekaj časa me je gledala, nato pa:

— Jezusmarija, Jože, ali si ti?

— Mamica, kaj me nič več ne poznate?

V tem so se odprla vrata in pristopil je oče. Solze veselja so nam tekale po licih, ko smo si po dolgi ločitvi zopet segli v roke.

• Konec.

J. F.:

Taka živi Macibae

(Slika iz I. 2138).

Sociolog priklina in vzame ponudeno mu pravkar izišlo večerno izdajo mariborskega dnevnika »A—O« z bogato in zelo pestro vsebino ter točnimi poročili z doma in iz tujine. Oko polzi od stolca do stolca, a naenkrat obstane... na svoji zelo posrečeni sliki. Okrog usten se mu prikade komaj viden usmev — izraz prijetnega presenečenja. Čita: »Med izletniki, ki tako radi posečajo naše mesto, je danes v naši sredi znameniti sociolog Zemlich, mož našega porekla in zavesti, ki je, čeprav še mlad, že mnogo prispeval k spopolnitvi ameriške socialne družine. Proučuje razmere in napredek našega mesta in domovine. Naša iskrena dobrodošlica!«

»Da, našega porekla in zavesti! Kar bi bila preteklost v mojem dedu že skoro zabrisala, to so obudili veličina te zemlje, njene stvaritve in izsledki na vseh žariščih kulturnega življenja, da se čutim jačjega v svojem človečanstvu. Tod pluje življenje v neskončnost... v bratstvo in oplemenitev človeštva. Kako bi se torej ne zganiło v moji krvi!«

Preskoči k stolcu »Tega dne...« a spodaj: »Nekdaj: Čita: »Poslanec Resnice se dvigne s svojega sedeža in vpraša polnoštevilno zbornico, naj mu vendar nekdo objasni, čemu prihaja on, Resnica, v skupščino, koga in kaj zastopa, kaj hoče itd... Dolgotrajno ploskanje, klici »Živjo Resnica!«, kratak molk in nato dobi besedo poslanec Pravica o temi »Mi jo kujemo — pravico«. Vsa zbornica zaspri prekrizanih rok... Pod tem poročilom iz nekdajnosti sledi nov odstavek z naslovom »Sedaj... Čita: »Naš vsenarodni svet je na predlog znanstvenega zbora skrbno in natančno proučil splošen položaj narodne družine in soglasno sklenil: Na vprašanje vsenarodnega sveta, da naj se člani narodne družine izjavijo, kje, kdaj, kako in zakaj se je pojavil nedostatek, ki bi mogel ovirati njen vsestranski razvoj, in na poziv, da mu čimprej stavi predloge za zadevno izboljšanje, je narodna družina odgovorila, da ne obstajajo taki nedostatk!«

»Odlična primerjava preteklosti s sedanjostjo!« si reče sociolog, odloži časopis in razmišlja... Mesto se umiri. Ko ga opozorijo veli na utrujenost in zaspal, se dvigne in odide v spalnico. Komaj se uleže, zabrne v sobi komaj slišna pesem:

kjer jok je bil in smeh je — zdaj...
O domovini sanjaj svoji,
In smeh je zdaj, ponavlja gost in trdno zaspi.

(Dalje.)

Peekmueske novice

Sklepi sestanka sadnih trgovcev

V soboto, dne 9. julija t. l. se je vršil v prostorih restavracije g. Ludovik Baca v Murski Soboti dobro obiskan sestanek sadnih trgovcev. Sestanek so se udeležili tudi zastopniki združenja trgovcev v Ljutomeru in v Dolnji Lendavi, ter šolski upravitelj kmetijske šole g. Dular.

Predsednik odseka sadnih trgovcev gospod Hakt, ki je zborovanje tudi vodil, je v svojem predsedniškem poročilu navzoče informiral o delu odseka v minuli sezoni in o pripravah za organizacijo letošnje sadne kampanje spriču razdelitve kontingentov za izvoz jabolk v Nemčijo, Francijo, Švico in Češko. Ker pride za tukajšnje kraje v poštev izvoz — in to pretežno — za Nemčijo, se je tudi debata usmerila v to stran.

Zelo živahne so bile debate glede ureditve vprašanja nakupovalcev v sosednih srezih in to z ozirom na pojasnila zastop-

„Vaša polt pozna
gotovo samo sončne
dni!“

„Predusem pozna
le eno dobro milo,
ki napravi polt
gladko in čisto.“

**ELIDA
MILA**

Za
vse
žene
Elida Favorit

nika združenja v Ljutomeru gospoda Pucanja, da bo tam težko odpraviti nakupovalce v sadni stroki, kakor se je to odpravilo pri našem združenju. Sklenjeno je bilo, da se zastopnik našega združenja udeleži seje, ki jo bo sklicalo združenje v Ljutomeru radi ureditve tega vprašanja na način, ki bo najbolj ustrezal potrebam za razvoj realnih kupcij. Upamo, da se bo vprašanje nakupovalcev dalo lepo urediti s sosednjim združenjem v Ljutomeru, kjer prevladuje pri prizadetih članih mnenje, da bi se tudi pri njih dalo odpraviti nakupovalce.

Pri razmotrivanju o uspehih letošnje sadne letine se je ugotovilo, da bo letos prav malo jabolk. Po mnenju strokovnjakov, bo pridelek zgodnjih jabolk letos vrget ca 20 do 25 ton, ker je v pomladi toča in slana napravila v sadovnjakih ogromno škodo.

Prav interesantna so bila izvajanja upravitelja kmetijske šole, gospoda Dularja, ki je kot strokovnjak-sadjerejec navzočim v prav. poljudni in poučni obliki obrazložil o prednostih posameznih vrst jabolk iz vidika kvalitete, ker se danes na svetovnih tržiščih išče le kvalitetno blago, ki doseže tudi prav ugodne cene. Zato naj bi tudi trgovina vodila skrb, da se iz naše države izvažajo samo kvalitetno blago, ker le na ta način dobi naše blago potreben sloves in ugoden placement. Zemlja in podnebje v naših krajih je za sadjerejo, posebno za jabolka, naravnost idealna, kar predstavlja za sadjerejstvo neprecenljiv kapital.

Za nabiranje sadja so bili določeni sledeči termini: 25. julija: Beličnik, Charlamovsky, Astrahan; 25. avgusta: Pisani kar dinal, car Aleksander; 30. avgusta: Grafensteine; 15. septembra: Remenične, Ovčji nos, Bismark in zlata Reneta; 25. septembra: Letni mašancgar, damasonov

Mariborske in okoliške novice

Sokolska župa Maribor

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

K tozadevnim oglašom v časopisu pripominjamo:

Vse članstvo in naraščaj, ki se želi udeležiti »Tabora v Mariboru« se mora takoj prijaviti vsak svojemu društvu-četi. Bratska društva-čete morajo najkasneje do 1. 8. t. l. javiti skupno število prijavljenih naravnost sokolski župi Maribor.

Po prejetih prijavah se bodo takoj razposlale izkaznice v obliki male knjižice za ceno din 2.— za komad, katere porazdeli bratske edinice udeležencem. S to izkaznico in obrazcem K 14, ki se kupi na postajah, ima vsak udeleženec pravico na četrtinsko vožnjo z vlaki. Kupiti bo torej polovično vozovnico, ki bo veljala za obe smeri vožnje.

Iz vseh smeri bodo vozili posebni vlaki. Za odhod in prihod teh vlakov je treba

povpraševati na v pošte prihajajočih postajah. Objavljeno bo tudi v časopisih.

Kdor ima kroj, naj pride v kroju; drugi z znakom.

S seboj prinesite tudi društvene prapore; kjer teh ni, pa primerne državne zastave.

Vsa nadaljna navodila dobe bratske edinice potom svojih župnih uprav.

»Tabor« v Mariboru se vrši v strogo nacionalnem in državnem duhu.

Sodelujejo vsi sloji, vse organizacije brez razlike komur kdo pripada.

Kot zastopnik je v častnem predsedstvu tudi naš savezni podstarosta, brat Engelbert Gangl.

Dne 14. 8. t. l. vse Sokolstvo v obmejni Maribor.

Zdravo!

ŽUPA — MARIBOR.

Naročnikom in čitateljem!

V teku notranje reorganizacije naših časopisnih podjetij so bile izvršene v zadnjem času nekatere spremembe. Načelnik gosp. Adolf Ribnikar je izstopil iz družbe Jugografike (konzorcija »Jutra«) in odložil mesto njenega poslovođa. Njegov delež je prevzela zadruga Napredni tisk.

Predstavniki izdajateljev naših listov »Jutra«, »Jutra, ponedeljske izdaje« ter »Življenja in sveta« v smislu zakona o tisku bo odslej g. Stanko Virant, glavni urednik in namestnik direktorja »Jutra«, predstavnik izdajateljev »Domovine« pa pooblaščenec zadruge Napredni tisk g. direktor Jožef Reisner.

»Mariborski Večernik Jutra« preneha z 31. julijem izhajati v lastništvu »Jutra«, odnosno Jugografike ter ga prevzame s 1. avgustom kot lastnik in izdajatelj nov konzorcij pod vodstvom g. Adolfa Ribnikarja.

Ravnatelj Stanko Detela pri Abrahamu

V nedeljo 24. t. m. obhaja ravnatelj Mariborske tiskarne g. Stanko Detela 50 letnico rojstva. Slavljencec je v Mariboru znana, markantna osebnost. Vse svoje življenje je izpolnil z neprekinjenim delom v prid stroke in naroda. Svoje odlične sposobnosti je pokazal že v predvojnem Trstu kot ravnatelj za naš rod pomembnega denarnega zavoda. Po prevratu se je preselil v Maribor in prevzel leta 1919 ravnateljstvo Mariborske tiskarne, ki jo vodi še danes. Z vztrajnim organizatoričnim delom na torišču vseh področij, ki jih obsega imenovano podjetje (tiskarna, uredništvo, uprava, knjigovodstva itd.), je žel lepe uspehe, ob katerih se kaže njegova živahna prizadevnost, čim bolj koristiti podjetju, ki mu pripada. Ravnatelj Stanko Detela pa je tudi vzoren rodoljub in narodnjak, ki sodeluje v številnih nac. in narodnoobrambnih organizacijah, kjer posveča svoje odlične sposobnosti velikim in perečim narodnoobrambnim vprašanjem. Slavljencu izrazimo kot vnetemu nacionalistu, zavednemu Sokolu in vtelesenju drugih številnih vrlin najtoplejšo čestitko, združene z

kosmač, batul, Baumanova Reneta, Karlova Reneta, zeleni štetinec, rdeči štetinec, Kanadka, Boskopski kosmač; 10. oktobra: pogačna; 20. oktobra: Jonathan, žinski Mošanegar in bobovec.

Za vrsto jabolk, ki jo poznamo pri nas pod nazivom »šovarije«, se je vršila interesantna debata, ker so Čehi za to vrsto jabolk veliki odjemalci, za to vrsto se pa ni vodila briga, čeprav po izvršenih poizkusih ta vrsta pri nas dobro uspeva. Sklenjeno je bilo, da zbere združenje potrebne informacije za gojitev te vrste od pristojne kmetijske zbornice v Romuniji, kjer se ta vrsta jabolk skrbno goji. Ob zaključku sestanka se je sklenilo, da združenje preskrbi pravočasno potrebne kontingentne listine, ki bodo izvoznikom v pisarni na razpolago.

željami, ki naj ga spremljajo na njegovi življenjski poti v drugo polstoletje.

Vpisovanje v Enoletni trg. tečaj »HERMES«

Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na »Hermesu« Enoletnem trg. tečaju v Mariboru. Prijavite se čimprejje ravnateljstvu »Hermesa« Maribor, Zrinjskega trg 1. Zahtevajte prospekt! Vpisovanje dnevno

Pravoslavna parohija v Mariboru obvešča svoje vernike, da se vrši v vojaški kapeli dne 24. t. m. ob 10.30 uri po odsluženju sv. liturgiji, obletnica-zadušnica (parastos) po blagopokojnem patrijarhu Nj. Svetosti gospodu Varnavi. Pozivajo se verniki, da polnoštevilno prisostvujejo tem tužnem obređu.

Slovesnost odkritja spominske plošče dr. Karlu Glaserju v Reki pri Hočah bo jutri v nedeljo 24. t. m. s pričetkom ob 8.30. Spominsko ploščo odkrije Zgodovinsko društvo v Mariboru, katerega predstavniki bodo ob tej priliki imeli primerne slavnostne govore, v katerih bodo proslavljali zasluge našega slavnega jezikoslovca in literarnega zgodovinarja.

Železno pohištvo

Železne postelje, otroški vozički, solidno in poceni pri

»OBNOVA«, F. NOVAK, Jurčičeva 6.

Jubilej dela. Jutri v nedeljo poteka 30 let, odkar je znani mariborski narodni britevec g. Boštjan Ulčar pričel z izvrševanjem samostojne brivske obrti. Težke so danes prilike, v katerih se nahajajo naši pridobitni sloji. Toda še mnogo težje so bile v predvojni in medvojni dobi, ko je tuja konkurenca skoro onemogočala eksistenco našim trgovcem in obrtnikom. G. Boštjan Ulčar obhaja ta svoj jubilej dela in stanovske pripadnosti z zadoščenjem. Delo slava, delu čast!

KLOBUKI

ČEPICE pri Jakobu Lahu, Maribor

Cene kožam so v zadnjem času silno padle. Pred par meseci še so plačevali trgovci s kožami za govejo kožo nad 40 kg po Din 14.— za kg, danes Din 9.—, za goveje kože izpod 40 kg Din 13.—, danes Din 8.—, za telečje Din 17.— danes Din 10.—, za svinjske kože Din 11.—, danes Din 6.—. Cene kožam so torej za 36% do 46% padle. Nismo pa slišali, da bi se bilo v zadnjem času pocenilo usnje. Zategadelj posnemamo, da je povzročitelj padca cen samo špekulacija. Zanimivo je tudi dejstvo, da usnjarne v Ptuj plačujejo 1 Din dražje kože in jih še dovažajo v Maribor. Mesarji so radi padca kož silno prizadeti in radi tega so na zadnji seji uprave Združenja mesarskih mojstrov resno razmišljali to vprašanje in tudi sklenili, da si mesarji ustanovijo zadrugo za nakup in prodajo kož, kakor obstoja v Beogradu. Zaposili so jo za pravila, ki se bodo prilagodila mariborskim razmeram. V kratkem se skliče sestanek vseh mesarjev, na katerem se bodo odobrila pravila in izvolil odbor.

Vsa Slovenija praznuje 20-letnico Jugoslavije v Mariboru

na jubilejni razstavi od 6. do 15. avgusta na velikem narodnem taboru 14. avgusta

Za narodni tabor je dovoljena četrtinska vožnja na podlagi povabila, katerega bo odbor v Mariboru poslal vsem občinskim pripravljalnim odborom in pisarnam Putnika, takoj ko prejme prijavo udeležencev. Zato se v Sloveniji čimprej prijavite pri občinskih pripravljalnih odborih, izven Slovenije pa v pisarnah Putnika ali direktno Odboru za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, da vam pošlje vabilo pravočasno. Posamezniki, društva in organizacije ter občinski pripravljalni odbori zberite prijave še ta teden.

Bratje in sestre!

Pridite v Maribor!

Odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru

Razstava vozov in motornih vozil. Na letošnjem VII. Mariborskem tednu od 6. do 15. avgusta bo tudi posebna razstava vozov, avtomobilov, motornih koles. Interesenti, ki se žele s svojimi vozili udeležiti te razstave, naj se nemudoma javijo upravi tedna v prostorih »Putnika« v Gradu. Na razpolago je še nekaj prostorov.

Sokolsko društvo Limbuš ima svoj letni nastop 31. julija ob pol 16. uri. Sprejem gostov ob 14.45. Po nastopu prosta zabava, za jedačo in pijačo preskrbljeno. Vabljeni vsi! V primeru slabega vremena v Sokolskem domu.

Sezonska prodaja

letnega blaga po zelo znižanih cenah

JOSIP ŠRAJ - Maribor

Palača banovinske hranilnice

Jadranaši! Jutri popoldne gremo v Ruše. Na kolodvoru vzemite nedeljsko karto. Pevovodja.

Mariborska sekcija Avtomobilskega kluba poziva svoje članstvo k čim večji udeležbi proslave sv. Krištofa na Jezerskem vrhu v nedeljo dne 24. julija, spojeno z blagoslovitvijo nove kapelice na vrhu prelaza in svečano otvoritvijo obmejne turistične poslovalnice Avtom. kluba sekcije Ljubljana v novi carinarnici na Jezerskem vrhu. Pričetek slavnosti je predviden ob 10. uri popoldne.

1000 Din v gotovini lahko dobite jutri v nedeljo popoldan na tomboli studentske gas. čete ki bo na prostem pred gasilnim domom. Razdeljenih bo 8 tombol in nad 250 drugih manjših dobitkov. Po tomboli prosta zabava. Gasilec naklonjeno občinstvo naj poseti tombolo in s tem pripomore k graditvi novega in lepega gasilskega doma.

Nocoj ob ugodnem vremenu promenadni koncert v mestnem parku od pol 9. do 10. ure. Svira godba žel. društva »Drava« pod vodstvom kapelnika g. Lojzeta Žekarja.

zlatino na obroke brez povišanja cen
URE, M. JLGGER-JEV SIN, MARIBOR
Gospodarska ulica

Dva krasna PUTNIKOVA izleta v nedeljo, dne 31. julija: v Logarsko dolino Din 110.—, v Celovec (Vrbsko jezero) Din 120.—. Zasukajte si mesta v luksuznih avtokarih, prijavite se takoj pri Putniku Maribor-Celje-Ptuj.

S Putnikom v Mariazell! Od 6. do 7. avgusta (2 dni): Vožnja in vizum le Din 200.—. Takojšnje prijave pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Uprava Sokolskega društva Maribor - matica poziva vse članstvo, da se v čim večjem številu v krojih udeleži proslave 20 letnice Jugoslavije v Rušah dne 24. tm.

Poziv vinskim producentom! Uprava Mariborskega tedna poziva vse vinograde in druge vinske producente, ki nameravajo razstaviti svoja vina na vinski pokušnji letošnje prireditve od 6. do 15. avgusta, da ji v najkrajšem času pošljejo svoje prijave, ker se na zamudnike ne bo mogoče ozirati. Vse kaže, da bo obisk letošnjega VII. Mariborskega tedna rekorden tudi s strani tujcev, med katerimi bo gotovo tudi veliko interesentov za naša kvalitetna vina.

Črnci

V tistem času, ko je divjala v Kanadi francosko-angleška vojna, je major Rogers prorokoval, da bo alkohol v enem samem stoletju iztrebil vse črnce, kar jih je tedaj živelo v Severni Ameriki. Skoro bi bil imel Rogers prav, kajti število črncev je pod vplivom alkohola silno padlo že v nekaj desetletjih. Kljub temu pa je

bilo Rogersovo prerokovanje le malo preveč pogumno, kajti za zdrav in navsezadnje tudi ne tako maloštevilen narod črncev je vendarle premalo eno stoletje, da bi jih čisto iztrebilo. Njih število je od tistih časov do leta 1900. le padlo na 270.000.

Tedaj pa se je nazadovanje ustavilo in črnci so se začeli celo množiti. Uradno javljajo, da je število črncev v Ameriki od leta 1900. pa do danes naraslo že na 337.066 (to je za 24.7 odstotka). Dejstvo, da se je njih število tako pomnožilo, moramo pripisovati raznim okoliščinam. Med črnci je čedalje manj boleznih, ker je smisel za zdravstvo med njimi zelo napredoval. Pijanstvo se je med njimi skoro poleglo.

Se bolj pa so se pomnožili črni Maori, ki prebivajo v območju Južnega morja. O teh je bil svet še bolj prepričan, da jim bide že zadnja ura. Ko so se Angleži v začetku prejšnjega stoletja začeli naseljevati na Novi Zelandiji, je živelo tam okoli 100.000 domačinov. V slabih sto letih se je to njihovo število znižalo na 40.000. Nihče ni mislil, da bi ti ljudje imeli še bog ve kako dolgo bodočnost. Začetek 20. stoletja pa je tudi tu prinesel svoj preobrat. Od leta 1932. do leta 1936. se je število rojstev med temi domačini silno dvignilo, kar na 41.6 na vsakih tisoč ljudi v enem letu. Umiralo pa jih je čedalje manj, komaj 18 na tisoč. To je res zavidanja vreden prirastek 13.6. Če pomislimo, da prirastek v Novo Zelandijo priseljenega prebivalstva iz Anglije znaša komaj 8.3 na tisoč, smo lahko prepričani, da domačinov na tem otoku še ne bo tako hitro konec.

Slavni državnik Talleyrand je bil grbast in nizke postave. Na nekem plesu se je zagledal v vitko lepoticu, ki ga je pa dosledno odbijala. Končno mu je rekla: »Da, če bi bili take postave...« — pri čemer je pokazala na nekega visokega plešalca. Talleyrand pa: »Ne vnamajte se preveč za visoke hiše. V visoko ležečih nadstropjih je navadno največ siromaštva.«

Obiščite

VII. MARIBORSKI TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična vožnja na železnicih od 4. do 17. avgusta t. l.

Veliki narodni tabor 14. avg. 1938

Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20-letnice Jugoslavije v Mariboru

Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija . Tekstil . Trgovina . Obrt . Kmetijska razstava . Razstava cest . Tujskoprometna razstava . Fotoamaterska razstava . Filatelistična razstava . Gostinstvo . Vinska pokušnja . Ženska ročna dela . Razstava narodnih nož iz vseh krajev države . Razstava »Nanos« . Čebelarstva razstava . Razstava malih živali . Koncertne in gledališke prireditve . Sportne prireditve . Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji

Zeleno, romantično Pohorje

Vinorodne Slovenske gorice

Gostoljubni, lepi Maribor

Vas vabijo!

5 stanovske feante

Uredba o klasifikaciji gostinskih obratov ter maksimiranju cen v teh obratih

§ 12. — 30 dni po izvršeni klasifikaciji morajo upravne oblasti predložiti trg. ministru v banskim upravam izkaz vseh klasificiranih obratov.

§ 13. — V propagandnem materialu, ki ga izdajajo gostinski obrati, se sme označiti le oni razred, v katerega je dotični obrat uvrščen.

Maksimiranje cen.

§ 14. — Lastniki hotelov, restoranov, kavarn, penzij, prenočišč in gostiln v vseh turističnih krajih morajo do konca januarja vsakega leta predložiti upravni oblasti I. stopnje cenike jedil in pijač ter nočnin v odobritev. Obrazce v ta namen bo predpisal trg. minister.

Upravna oblast more cenike izpremeniti oziroma jih dopolniti. Potrjeni cenik velja do preklica oziroma dokler se ne odobri novi. Pri potrjevanju cenika se mora upravna oblast v prvi vrsti ozirati na razred, v katerega je uvrščen obrat.

Proti tem odlokom upravne oblasti je dopustna pritožba na višjo instanco. Če se lastnik pritoži, potem se mora ravnati, dokler ne postane ugovarjani cenik izvršen, po zadnjem potrjenem in veljavnem ceniku ali po ugovarjanem.

§ 15. — Pred koncem vsakega leta je pristojna upravna oblast I. stopnje dolžna zaslišati pristojno zbornico, prisilna združenja lastnikov gostinskih obratov in občin, kako bi se za prihodnje določile maksimalne cene. Svoje mnenje morajo te ustanove sporočiti upravni oblasti v 15 dneh. Mnenja teh ustanov služijo upravnim oblastem v ravnanje pri potrjevanju maksimalnih cenikov.

§ 16. — Lastnik obrata se mora strogo ravnati po potrjenem ceniku. V cene cenika za jedi, pijače in prenočevanje morajo biti vračunane vse takse in kurjava. Posebej se sme zaračunati samo nagrada za pomožno osebje v smislu uredbe o pomožnem osebju v gostinskih obratih.

Pri cenah za celotno oskrbo (penzije) se morejo posebej zaračunati jedi in pijače, ki jih je gost potrošil čez pogojeno oskrbo. V pavšalne cene, določene za daljše bivanje v nekem gostinskem obratu, se morajo vračunati celotni stroški hkrati s takami, ki jih mora nositi gost. Te cene morajo biti naprej določene in odobrene od oblasti.

V cene jedil, pijač in prenočnin, ko tudi vse oskrbe ne spadajo posebne usluge po izrecnem naročilu gosta, kakor pranje in likanje perila, hlač itd.

§ 17. — Ceniki morajo biti nabiti na vidnem mestu v vsakem prostoru, kjer se streže gostom. Cene za prenočevanje in celotno oskrbo v penzijah morajo biti nabite v vsaki gostinski sobi.

§ 18. — Upravne oblasti morajo vsako leto poročati trg. ministru o vseh potrjenih maksimalnih cenah.

§ 19. — Vrhovno nadzorstvo nad izvrševanjem te uredbe izvršuje trg. minister. V ta namen ureja začasne pregledne obratov. Uradna oseba, ki pregleduje obrate, mora vse nedostatke javiti lastniku obrata in upravni oblasti, ki mora takoj storiti vse potrebno, da se te napake odpravijo.

Kazni.

§ 20. — Z denarno kaznijo od 200 do 10.000 din se kaznujejo:

1. lastniki gostinskih obratov, ki ne predložijo pristojni oblasti cenike v določenem roku v smislu § 14.;

2. lastniki gostinskih obratov, ki prijavijo oblasti netočne cene in podatke o delu in ureditvi obrata;

3. lastniki gostinskih obratov, ki pobirajo od gostov večje cene, kakor so v ceniku navedene;

4. lastniki gostinskih obratov, ki ne nabijajo v svojih obratih maksimalnih cenikov;

5. lastniki gostinskih obratov, ki v svojih prospektih in propagandnem materialu objavljajo nepredpisane cene;

6. lastniki obratov, ki v svojih prospektih niso navedli cen, potrjenih od oblasti.

§ 21. — Prekrški drugih določil se morejo kaznovati z globo od 50 do 6000 din.

§ 22. — V primeru nemožnosti izterjatve, se postopa po določbah § 405., odstavke 2., obrtnega zakona.

§ 23. — Denarne kazni po tej uredbi se stekajo v fond za podpiranje strokov-

nih šol.

§ 24. — Pristojne upravne oblasti I. stopnje morajo v šestih mesecih pregledati in klasificirati vse hotele in penzije, ki so dobili obratno dovoljenje pred uveljavljenjem te uredbe.

Uredba stopi v veljavo mesec dni po njeni razglasitvi v »Službenih novinah«, t. j. dne 13. avgusta 1938.

(Konec.)

Skozi južno Češko

Tam, kjer se Malša steka v Vltavo, je v 12. stoletju zrastlo mesto Češke Budjevice, trgovska, obrtna in industrijska kolonija nemških naseljencev. Že od nekdanj katoliško mesto, je tako ostalo tudi za husitskih bojev. Saj se je postavilo ob Sigismundovo stran proti husitom. Po belogorski bitki pa je ostalo zelo reakcionarno napram revolucionarnim češkim plemičem.

Danes ima ta južnočeška metropola viden industrijski značaj. Tu je več tovarnen za svinčnike, saj izdelujejo znane Hardtmuthove, znani pa so tudi kemični, steklarski in tobačni proizvodi, predvsem pa seveda pivo Budvar, ki ga velike množice izvažajo celo v daljino Afriko. V republiki sami pa slovi za plzenskim kot drugo najboljšo pivičko. Ono ima najbrž tudi na vesti, da ni vitka južnočeška linija...

So pa Budjevice tudi središče šol: več učiteljskih, več gimnazij in trgovskih in industrijskih zgovorno priča, koliko je Čehom na tem, da še stopnjujejo svoj evropski kulturni nivo in da s prosvetljenostjo ter učinkovitostjo silo domače industrije uspešno vodijo otrodno borbo na tleh vedno bolj vročih narodnostnih trenj. — Znamenit je posebno trg, ki je po kvadrati obliki eden najpravilnejših v Evropi. V sredini njega je baročna fontanka, magistrat pa v prehodnem stilu renesanse in baroka. Tu je študiral tudi Čelakovsky in še mnogi drugi odlični možje.

Do svetovne vojne je bilo češko samo po imenu. Po zaslugi dr. Augusta Zátkyja pa je začelo dihati s češkim življenjem in ni danes zaman središče vsega češkega juga ter močna straža češtva v kraju, od koder dogledaš v jasnem vremenu na eni strani bavarsko mejo, na drugi pa avstrijsko. Težko lego imajo v zgodovini Jugočehi!

Budjeviška ravnina je rodovitna. Kmet je zdrav, resen, nekoliko počasen. Rad se ponorčuje iz južnočeške trdoglavosti in ponosa, opreznosti na denar in starokopitnosti. Ljudje so zelo pobožni, to da v vsakem tli nekoliko odpora in svobodnega mišljenja, kakor jim ga je v srce vcepil Hus in Chelčický in kakor jim ga je s palcatem (buzdovanom) ohranil tatik Žižka.

Najprej valovita ravnina s polji, gozdovi in vasi. Toda za mestom prvi ribniki kakor »pokrajine mirne, tihe oči«. Vrstijo se brez števila. Nad njimi letajo vodne ralice z zelenim perjem. Med ločjem pri kraju plavajo kljunaši. Jugočeški kraj se je oglaševal s svojo proslavljeno otožnostjo. Saj — spomnim se — skozi ta kraj je šel Jan Hus. Tam za obzorjem kipijo stolpi gradu, katerega je oblegal in zavzel njegov vojskovodja Žižka. A tam le v tej mali vasi se je narodil Peter Chelčický, predhodnik modrijana v Jasne Poljane v mišljenju. Ne vračaj zlo za zlo! Tako je učil siromašni vaški plemič in po njem njegovi učenci-češki bratje Po stoletjih je izšel iz tega kraja pesnik J. Holeček, ki je delil ljubezen do svoje zemlje z ljubeznijo do junaških jugoslovan. pesmi. Saj jih je zbiral pri nas in nato izdal znano zbirko srbskih in črnogorskih pesmi. Veliko njegovo delo južnočeškega življenja »Naši« je osredotočeno okrog starih vaških družin, ki še do zdaj niso pozabile na husitstvo. Prva knjiga »Kako pri nas živijo in umirajo«, je posvečena predvsem otrokom tega kraja, malim Bartikovim in Kojanovim. — Tudi otroci so tu resni in počasnejši. Ne smejo se preveč in ne uganjajo razposajenosti.

Za nami je ta košček češke zgodovine in zopet potujemo okrog novih ribnikov. Sami ribniki in med njimi njihov kralj in bahač Bezdrev, drugi po velikosti v Češkoslovaški. Pred leti sem užival njegovo vodo in pot okrog njega, ki je kraj obale trajala ves dan ob železnici med mestoma Žliv in Hluboka. Tu je tudi čudoviti grad po vzoru nekega znanega angleškega, ki se kot sneg beli daleč naokrog. To je eden izmed številnih gradov družine Schwarzenberg, ki že celo stoletje gospodarsko vlada južno Češko. Pred njim je v njem gospodaril stari rod Rožmberk. Petr Vok iz Rožmberka je po francoskem načinu uredil prve ribnike v 12. stoletju in tako dal temelj proslavljene južnočeškemu ribarstvu, ki kot tedaj, tudi še danes preživlja toliko ljudi. Hlad z duhom kolmeža se iz ribnikov tod okrog širi po širokih travnikih in sladkast vonj trohneče rogoze. »A nekaj kakor večna tesnoba v tem vzdihuje«, pravi pisatelj Antonín Sová.

Tabor je bil ustanovljen po husitski sekci, ki je bila najradikalnejša. Njej na čelu je stal Jan Žižka iz Trocnova. To je bilo koncem 14. stoletja. Ime pa je dobilo mesto po svetopisemski gori Tabor. Husiti so namreč imeli navado, da so svoje kraje imenovali po stari bibliji. Tu v Taboru so imeli velikansko kad, v katero je vsak prostovoljno dal svoje dragocenosti. Vse premoženje je namreč bilo skupno. To je bila ena izmed osnov njihovega verstva. Zato tudi niso priznavali razlike med ljudmi.

Kakor so bile Budjevice vedno nemške in katoliške, tako je bil Tabor istočasno radikalen in češki.

Ker je tu najbolj mrzlo, pravijo kraju tudi češka Sibirija. Nekje v okolici je Koží hrádek, kjer je zbiral okoli sebe ljudi Hus in jim govoril.

(Konec sledi.)

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Mal' položi dar domu na oltar

Spaetna gibanje

Jutrišnji sportni spored v Mariboru

Ob 8. na teniških igriščih SK Železničarja Teniški dvomatch za državno klubsko prvenstvo med ISSK Mariborom in SK Železničarjem.

Ob 9. na stadionu SK Železničarja: Zaključek tekmovanja za lahkootletsko prvenstvo Maribora.

Ob 15. na stadionu SK Železničarja: Prijateljska nogometna tekma Čakovački SK jun.:SK Železničar jun.

Ob 16.30 na stadionu SK Železničarja: Prijateljska nogometna tekma ŽAK (Sutolica):SK Železničar.

Maribor se pripravlja na slavnost!

V Mariboru vlada že veliko vrvenje pripravljen na velik narodni praznik. Okrasitveni odbor je zamislil kar najbolj slikovito okrasitev mesta od glavnega kolodvora, po Aleksandrovi cesti, glavnem trgu, državnem mostu in vse do zborovalnega prostora. Istočasno pa vabimo tudi vse hišne posestnike, da že sedaj mislijo na to, kako bodo okrasili svoje domove. Maribor naj številne goste, ki pridejo te dni na Narodni tabor, sprejme v prazničnem okrasu!

K mejniku pojdemo, da ga utrdimo!

Po vsej Sloveniji so te dni zablesteli veliki slikoviti plakati.

Mogočen mejnik v državnih barvah črva mlado lipo na meji in v senci narodnih zastav se vidijo vrhovi mesta Maribora. K mejniku pojdemo!

Trdna meja — varna domovina!

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE sperane, poltrane, pleskane ter kuhinjske. Najmodernejše opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara. Aleksandrova 48

JOS. TICHY IN DRUG Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16. tel. 27-56. Izpolnjuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motoriev, lestenecv, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22. nasproti tvrde V. Weigl. 9-t

TRGOVSKA ŠOLA KOVAČ, Maribor, Gosposka 46. Prospekt zastoni. 4207

POZOR! PERICA vzame perilo na dom. Perem čisto in poceni. Marija Škerbinc, Strossmajerjeva ul. 3. 4478

VINOTOČ Novačan, Košaki, odprt. 4486

GRIC izletniška gostilna. Letovišče prenočišče, parurni izprehod. 4511

STRANKA, ki je bila opažena od druge stranke v trgovini ter vzela kovanega denarja v rolc 500 din, se prosi, da istega vrne v izogib neprijetnih posledic. 4528

IZBRANA IZVRSTNA VINA, bela in rdeča — novokletanje — dobite pri Senici, Tattenbachova ulica. Čez ulico že od 1 litra naprej po 8 din liter. Lepo urejeno kegljišče za klube v soboto še na razpolago. 4532

BIVŠI SOTRUDNIK posredovalnice »Triglav« g. V. Ščuka se nahaja Tattenbachova ulica 16-II. 4534

ČE HOČETE res dobro vino piti, morate v »Prešernovo klet« priti. Trafenik v Gosposki ulici. 4533

KDOR REFLEKTIRA

na opremljeno ceneno sobo in kuhinjo v Zagrebu pri Jelačičevem trgu v mesecu avgustu ali septembru, naj se oglasi na Aleksandrovi cesti 61-II. Maribor. 4535

KONCERT.

Vsako soboto in nedeljo »ci-ganska godba«. Dospela nova zaloga pristnega ljutomerskega vina. Izborna kuhinja. Se priporoča: Restavracija »Ljutomer«, Rotovski trg, Štiber. 4548

POSTELJNE ODEJE

stare, popravim dobro in poceni. Izdelovanje posteljnih odej A. Stuhec, Stolna 5. 4553

Brezplačno oddam več vozov **ZEMLJE**. Krčevina, Praprotnikova 7. 4561

OSEBA.

ki je pobrala črno usnjeno denarnico dne 22. julija ob pol 10. uri pred prodajalno Scherbaum in je bila videna, se prosi, da isto vrne proti nagradi v Smetanovi ulici 46/II. vrata 11 4569

Posesi

NOVA STANOVANJSKA HIŠA

napredaj, 4 sobe, 2 kuhinji, električna luč, gospodarsko poslopje, dve kleti in vrt. Gubčeva ulica 46, Pobrežje pri Mariboru. Cena 62.000 din. 20.000 din lahko ostane. 4524

PRODAM HIŠO

s tremi strankami, letna najemnina 5100 din in prsto stanovanje, soba in kuhinja. Cena 52.000 din. Pobrežje, Gubčeva ulica 48. 4525

NOVOZIDANA HIŠA.

10 let prosta davka, 7 sob, klet, vrta 500 kv. metrov, v bližini Maribora za 72.000 din napredaj. Informacije: Postržin, Pobrežje, Gosposvetska ul. 56, Maribor. 4539

ENODRUŽINSKA HIŠA

z velikim vrtom v lepem kraju v Krčevini pri Mariboru napredaj. Naslov v upravi »Večernika«. 4541

STAVBENE PARCELE

v bližini mesta, lepa lega, ceneno na prodaj. Tudi na mesečne obroke. Vprašati na Pobrežju v Nasipni ul. 55. 4581

LEPO MALO HIŠICO

v Studencih, z velikim vrtom (sadenosnikom) prodam. Vprašati Maribor. Marijina ulica 10-III, vrata 8. 4556

VELIKA IZBIRA NOVO-ZGRADBE

od 10.000 naprej. — Tristano-vanjska vila blizu kolodvora 120.000. — Velika novozgraba, 5 stanovanj v vrt, 120.000. — Trgovska hiša, v sredini mesta, 370.000. — Vinogradno posestvo, 32 oralov, 120.000. — Parcela pri otoku 14 m². Posredovalnica »Rapid«, Maribor Gosposka 28. 4558

Prodajam veliko dobičkanosno **HIŠO** v dobrem stanju, dobri najemniki, dobro obrestovanje. »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28. 4567

Novozgrajena, 4-stanovanjska **HIŠA** z velikim vrtom ugodno na prodaj. Vprašati Studenci, Dr. Krekova 2. 4589

ENODRUŽINSKA HIŠA napredaj. Marija Brezje 101. 4584

Prodaj

SLIKARSKO, PLESKARSKO IN CRKOSLIKARSKO OBRT z delavnico radi starosti takoj prodam. Dopise na upravo lista pod »Obrt«. 4526

VLOŽNO KNJIŽICO Mestne hranilnice Maribor cca. 60.000 din prodam proti gotovini. Naslov v upravi lista. 4531

HARMONIKA.

dvovrstna, ugodno napredaj. Dravska 15. 4536

DVA BRIVSKA STOLA IN UMIVALNA OMARA s kamenito ploščo napredaj. Salon Maly, Frankopanova ulica 27. 4537

KANARČKA

poceni prodaj. Ob Jarku 6, Maribor. 4582

STEDILNIK

za vzdati, malo rabljen, poceni prodaj. Nova vas, Lorbekova 3. 4580

Mal' položi dar domu na oltar!

Kis za vlaganje

Izdolovanje likerjev, desertnih vin
in sirupov ter žganjarna

4292

JAKOB PERHAVEC

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 9 — TELEFON 25-80

Špirit za vlaganje

Vedno v zalogi: Rum, konjak,
slivovka i. t. d.
Na drobno Na debelo!

HARMONIKA,
kromatična, dunajski model,
skoraj nova, ugodno napro-
dalj. Auda Feliks, Jelačičeva
ulica 4, Maribor. 4543

**PRODAM STEKLENO
KREDCENO**
pripravno za privatno ali
trgovino, tehtnico iz mede-
nine, kotel za kuhanje klob-
bas, vinski sodček. Lokal.
Kacijanerjeva 20. 4583

PRODAM STROJE
za obdelovanje lesa ter mo-
torje, priprave za mizarje
ali les. industrijo. Dopise na
upravo lista pod »Ugodno«. 4586

Kupim

Kupim dobro ohranjeno rjavo
PISALNO MIZO.
Naslov v upravi. 4540

ŽELEZNO ČRPALKO
za vodnjak in madrace, rab-
ljene, kupim. Ponudbe: Pe-
trovič, Pušnikova 18, Studen-
ci. 4545

Stanovanje

Dva gospoda sprejemem
NA STANOVANJE.
Mlinska 11. 4522

**SNAŽNO GOSPODIČNO
ALI GOSPO**
sprejme samostojna vdova
na stanovanje in hrano. Ve-
trinska 30-I. 4523

SOBO IN KUHINJO
oddam za 225 din v Speso-
vem selu. Vprašati Denk,
Težno, Maistrova 1. 4529

V novi zgradbi oddam
DVOSOBNO STANOVANJE
z vsemi pritliklinami, 2 minu-
ti od avtobusne postaje, s
1. septembrom. Sokolska uli-
ca 39, Studenci. 4542

TRISOBNO STANOVANJE
v novi zgradbi, z vsemi pri-
tliklinami oddam s 1. avgu-
stom v najem. Naslov v
upravi lista. 4544

SOBO IN KUHINJO
oddam. Filipič, Pobrežka 38.
4552

RAZPIS

Državna ljudska šola v Krčevini pri Mariboru potrebuje
138 m³ suhih bukovičev (cepanic). Z 10 din. banovinskim
kolekom taksirane ponudbe za dostavo navedene količine
in vrste kuriva k šolskemu poslopiju je vložiti čimprej,
najkasneje pa do 30. julija 1938 pri podpisnem šolskem
upravitelstvu.

Upraviteljstvo drž. ljud. šole v Krčevini pri Mariboru
dne 19. julija 1938.

Kis za vlaganje

kakor tudi dvakrat žgano slivovko in vinski
špirit za nastavljanje sadja itd. priporoča po
najnižjih cenah

ADALBERT GUSEL
veležganjarna Maribor

Koroška cesta 18 in Aleksandrova cesta 39

ENOSOBNO STANOVANJE
in sobo s štedilnikom oddam
s 1. avgustom. Studen-
ci, Kralja Petra c. 14. 4546

SOBO IN KUHINJO
s pritliklinami oddam mali
siraniki s 1. ali 15. avgustom.
Studenec, Slomškova 9 a, ma-
ra hiša pri parku. 4555

STANOVANJE
oddam. Vodnikova 28, Stu-
denci. 4547

SOBO IN KUHINJO
oddam takoj. Zrkovska ce-
sta 7, Pobrežje. 4562

SOBO IN KUHINJO
na Betnavski cesti oddam.
Naslov v upravi. 4563

Oddam malo
SOBO IN KUHINJO.
Studenec, Ciril-Metodova 17.
4565

GOSPODA
sprejem na stanovanje. Vr-
banova 6-I, Dvoršak. 4566

SPREJMEM GOSPODA
na stanovanje in hrano. Soba
s posebnim vhodom. Ein-
spelerjeva 26. 4571

Sobo odda

DVE PRAZNI SOBI
centrum I. nadstropje, oddam
za pisarno (posebno primer-
ni za odvetnika) ali stanova-
nje (tudi posamezno sobo) naj-
več za 2 osebi. Ogledati Trg
svobode 6-I, druga vrata, de-
sno. 4487

OPREMLJENO SOBO
z uporabo kuhinje oddam. Na
slov v upravi. 4519

PRAZNO SOBO
oddam takoj ali s 1. avgu-
stom. Masarykova ul. 22.
prej Državna. 4550

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom oddam.
Magdalenska ul. 46. 4577

SOBO
na Aleksandrovi cesti, even-
tučno za pisarno itd. (doslej
modni salon) oddam. Naslov
v upravi. 4588

Lokal

LOKAL IN SOBO
s štedilnikom takoj oddam.
Vprašati Tržaška c. 54-I.
4551

DVA LOKALA
pripravna za vsako obrt, od-
dam v najem. Kalohova 2,
Studenec. 4572

Sobo išče

GOSPODIČNA
mirna, solidna, išče oprem-
ljeno sobo z vso oskrbo.
Ponudbe na upravo lista
pod »Takoj«. 4464

VDOVA VPOKOJENKA
brez družine išče sobo s šte-
dilnikom ali prazno sobo, v
kateri bi lahko kuhala, na
levem bregu. Ponudbe pod
»Vdova« na upravo lista. 4575

OPREMLJENO SOBO
z vso oskrbo in posebnim
vhodom iščem. Naslov v
upravi. 4578

Službo dobi

Mlada poštena, sposobna
PRODAJALKA
s skromnimi zahtevami se
sprejme v radio trgovino. Po-
nudbe na upravo lista pod
»Mala matura«. 4488

TRGOVSKEGA UČENCA
s predizobrazbo sprejme po-
deželska trgovina. Oskrba v
hiši. Ponudbe pod »Pošten«
na upravo »Večernika«. 4547

OBRTNIK
išče gospodinjstvo. Dopise na
upravo »Večernika« pod
»Vdovec«. 4549

Sprejem **VAJENCA** in
POMOČNIKA.
Krojaški salon Meliska št. 9.
4568

UČENCA
sprejem v specerijsko trgo-
vino. Slovenska ul. 20. 4573

MLADO DEKLICO
sprejem za trgovino. Cvet-
ličarna Weiler. 4574

DAMSKI SALON
sprejme pomočnice. Ponudbe
na upravo pod »Stalno«. 4579

Službo išče

IŠČEM DELO
najraje bi prevzela pospravl-
janje pisarniških prostorov.
Naslov pustiti v upravi li-
sta. 4466

GOSPA
zmožna kavčije, ki govori
nemško in srbohrvaško išče
mesto kot blaginčarka v
trafiki, mesnici ali slično, tu-
di za pol dneva. Naslov v
upravi. 4554

STROJNIK-KURJAC
izkušen ključavničarske obrti,
verziran v vseh sem spada-
jočih poslih, z dolgoletno
praksjo, išče primerne zapo-
slitve. V službi popolnoma
zanosljiv. Ponudbe na upra-
vo pod »Zmožen kavčije«. 4587

ŠIVILJA

gre šivat na dom. Perilo,
obleke in vse drugo. Sp.
Radvanjska 18, Nova vas.
4591

V najem

**BIVŠA VEČLETNA GO-
STILNICARKA**
vzame gostilno na račun,
kavčije zmožna, najraje v
okolici Maribora. Naslov v
upravi. 4516

**DOBRO UREJENO
PEKARNO**

oddam takoj v najem z in-
ventarjem. Ponudbe na upra-
vo »Večernika« pod »Prilož-
nost«. 4530

Pouk

ZA POPRAVNE IZPITE
pripravlja osmošolec. Pisme-
ne ponudbe na upravo »Ve-
černika« pod šifro »Uspeh«. 4576

Znanja želi

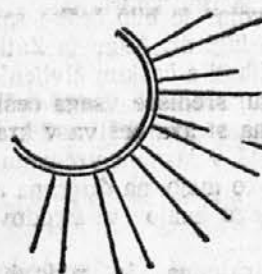
34-LETNA VDOVA
inteligentna, simpatična, skrb
na, s 70.000 din gotovine bi
poročila dobroščnega, mir-
nega gospoda, nižjega drž-
uradnika, poduradnika ali
intel. obrtnika. Dopise na
upravo »Večernika« pod
»Tovariši«. 4584

**KOLESA
raznih znamk**

kakor tudi
šivalne stroje

dobite po najnižjih cenah
in na **tedenske
obroke po din 25-**

pri mehaniku
Draksler-ju
Vetrinska ul. 11

**Mladost ne more
pogrešati moje pomoči!**

Prav za zdravje Va-
šega otroka je sonce
nujno potrebno. Toda
za nežno otroško kožo
je lahko škodljivo.
Zato namažite poprej
celo telo s kremo Nivea
ali z oljem Nivea. Na
ta način se okrepi
mlado kožno staniče,
koža porjavi hitro in
enakomerno, a nevar-
nost sončnih opeklin
se zmanjša. Če nama-
žete otroka, ga s tem
varujete tudi prehlaj-
jenja.

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na ogli
Gospeske - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica